

سوره زمر (۳۹)

مکی و شامل هفتاد و پنج آیه
به نام خداوند بخشنده مهربان

نازل شدن قرآن از طرف خداوند توانا و حکیم است. (۱)
ما قرآن را به حق به تو نازل کردیم، بنابراین خدا را در حالی که دین را برای او خالص می‌کنی
بندگی کن. (۲)

بدانید که دین خالص برای خدا است، و کسانی که اولیایی غیر از خدا برای خود گرفته‌اند
می‌گویند: ما این‌ها را فقط برای این عبادت می‌کنیم که ما را به خدا نزدیک کنند. خدا بین آن‌ها در
مورد چیزهایی که در آن اختلاف دارند حکم می‌کند، خدا آدم دروغگوی کافر را هدایت نمی‌کند. (۳)

اگر خدا می‌خواست فرزندی بگیرد، مسلماً هر کس از مخلوقات خود را که می‌خواست انتخاب
می‌کرد. او بالاتر از این حرف‌ها است. او خداوند یگانه نیرومند است. (۴)
آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید. شب را بر روز می‌پیچد و روز را بر شب، و خورشید و ماه
را مسخر کرد. هر يك تا مدت معینی حرکت می‌کنند. بدانید که او توانا و آمرزنده است. (۵)
او شما را از يك تن آفرید و همسرش را از جنس او قرار داد، و هشت جفت چهارپا برایتان
آفرید. شما را در شکم مادران خلقی بعد از خلق دیگر در تاریکی‌های سه‌گانه می‌آفریند. این خدا،
صاحب اختیار شماست. فرمانروایی اختصاص به او دارد. معبودی (کسی که در مقابل او احساس
یا ابراز کوچکی کنید و بنده و مطیع محض و بی‌چون و چرای دستورها و نظرهای او باشید)
غیر از او نیست. چطور و به کجا برگردانده می‌شوید؟ (۶)

اگر ایمان نیاورید خدا از شما (و ایمانتان) بی‌نیاز است، ولی قدرشناسی را برای بندگانش
نمی‌پسندد. اگر قدردانی کنید، آن را برای شما می‌پسندد؛ و هیچ‌کس بار گناه دیگری را
بر نمی‌دارد. بعد هم بازگشت شما نزد خداوندتان است، و از کارهایی که می‌کردید آگاهتان می‌کند.
او آنچه در سینه‌هاست می‌داند. (۷)

وقتی ضروری به انسان می‌رسد، به طرف خدا رو می‌آورد و او را به کمک می‌خواند. ولی وقتی
خدا نعمتی به او داد دعایی را که قبلاً می‌کرد فراموش می‌کند، و برای خدا شریکانی می‌سازد تا
مردم را از راه خدا منحرف کند. بگو: با کفرت کمی برخوردار باش (لذت ببر) چون تو اهل آتش
جهنمی. (۸)

آیا این آدم بهتر است یا کسی که پاسی از شب را در حال سجده و ایستاده به دعا می‌پردازد و از
آخرت می‌ترسد و امید رحمت خداوندش را دارد؟ بگو: آیا افراد دانا با افراد نادان مساویند؟ فقط
خردمندان متوجه می‌شوند. (۹)

بگو: ای بندگان باایمان من، از نافرمانی خداوندتان بترسید. نیکوکاران در این دنیا پاداش نیکی
دارند. زمین خدا پهناور است. پاداش افراد بااستقامت بدون حساب به آنان داده می‌شود. (۱۰)
بگو به من امر شده که فقط بندگی خدا را بکنم، و خالصانه دین او را (پیروی کنم). (۱۱)
امر شده‌ام که بیش از همه تسلیم خدا باشم. (۱۲)

بگو: اگر نافرمانی خداوند را بکنم از عذاب روز بزرگ می‌ترسم. (۱۳)

بگو: من مخلصانه خدا را بندگی می‌کنم و دینم برای اوست. (۱۴)

پس شما جز او هر چه را می‌خواهید عبادت (بندگی) کنید. کسانی زیانکار هستند که روز قیامت خود و خانواده‌شان ضرر کرده باشند. بدانید ضرر آشکار این است. (۱۵)

بر فرازشان سایبان‌های آتش و زیرشان طبقاتی از آتش است. این عذابی است که خدا بندگان را از آن می‌ترساند. ای بندگان من، از نافرمانی من حذر کنید. (۱۶)

کسانی که از بندگی طاغوت (کسی که دستوری خلاف دستورهای خدا بدهد) خودداری کنند و به سوی خدا برگردند مژده دارند. پس به بندگان من مژده بده، (۱۷)

آنان که به حرف‌ها گوش می‌دهند و از بهترین آن پیروی می‌کنند. این افراد هستند که خدا هدایتشان کرده و عاقل واقعی هستند. (۱۸)

آیا تو می‌توانی کسی را که فرمان عذاب بر او مقرر شده و در آتش جهنم است، نجات دهی؟ (۱۹) اما کسانی که از نافرمانی خداوندشان ترسیدند، غرفه‌هایی دارند که روی آن غرفه‌هایی بنا شده و نهرها از زیر آن روان است. این وعده خداست و خدا عهدشکنی نمی‌کند. (۲۰)

آیا ندیدی که خدا باران را از آسمان فرو فرستاد و آن را به چشمه‌هایی در دل زمین راه داد، و به وسیله آن رویدنی‌های رنگارنگ رویاند؟ بعد گیاهان خشک می‌شوند و آن را زرد می‌بینی، بعد آن را خرد و خاشاک می‌گرداند. در این کار تذکری و عبرتی برای خردمندان وجود دارد. (۲۱) آیا کسی که خدا سینه‌اش را برای اسلام (تسلیم خدا بودن) گشوده و بر نور هدایت الهی است با سنگدلان مساوی است؟ وای بر کسانی که به علت سنگدلی خدا را یاد نمی‌کنند. چنین افرادی در گمراهی آشکاری هستند. (۲۲)

خدا بهترین سخن را به صورت کتابی (با آیاتی) مکرر و همانند (یعنی قرآن را) نازل کرد که پوست کسانی که از (نافرمانی) خداوندشان می‌ترسند از آن به لرزه درمی‌آید. بعد پوست و قلبشان با یاد خدا آرام می‌شود. این (قرآن) هدایت خداست، هر کس را که بخواهد با آن هدایت می‌کند. کسی را که خدا گمراه کند، هیچ راهنمایی برای او نیست. (۲۳)

آیا کسی که روز قیامت با صورت خود از عذاب سخت جلوگیری می‌کند (با کسی که دچار عذاب نیست مساوی است؟) به کسانی که ظلم می‌کنند گفته می‌شود: عذاب را به خاطر کارهایی که می‌کردید بچشید. (۲۴)

کسانی هم که قبل از آن‌ها بودند منکر عذاب شدند و عذاب از جایی که متوجه نبودند سراغ آن‌ها آمد. (۲۵)

و در نتیجه خدا خواری را در دنیا به آن‌ها چشاند، و اگر بدانند عذاب آخرت قطعاً بزرگتر است. (۲۶)

ما در این قرآن برای مردم هر گونه مثلی زده‌ایم، شاید متوجه شوند. (۲۷)

قرآنی به زبان عربی، بدون هیچ انحرافی، شاید پرهیزکار شوند. (۲۸)

خدا مثل مردی را زد که چند ارباب دارد که با هم سازش ندارند، و مردی که تنها يك ارباب دارد. آیا این دو با هم مساوی هستند؟ ستایش و بزرگداشت فقط اختصاص به خدا دارد، ولی

بیشتر مردم این را نمی‌دانند. (۲۹)

تو مردنی هستی و آن‌ها هم مردنی هستند. (۳۰)

شما روز قیامت پیش خداوندتان بگومگو می‌کنید. (۳۱)
چه کسی ظالم‌تر از کسی است که از قول خدا دروغ بگوید؟ یا وقتی حرف راستی به او گفته شد منکر آن شود؟ آیا در جهنم برای افراد بی‌ایمان جا وجود ندارد؟ (۳۲)
کسی که حرف راستی برای مردم آورد و کسانی که آن را تصدیق کردند افراد پرهیزکار هستند. (۳۳)

هر چه بخواهند پیش خداوندشان دارند. پاداش نیکوکاران چنین است. (۳۴)
تا خدا بدترین کارهایی را که کرده‌اند از آن‌ها دور سازد، و پاداش آن‌ها را مطابق بهترین کارهایی که کرده‌اند بدهد. (۳۵)
آیا خدا برای بنده‌اش کافی نیست؟ تو را از کسانی غیر از خدا می‌ترسانند. هیچ‌کس نمی‌تواند کسی را که خدا گمراه کرده هدایت کند. (۳۶)
و هیچ‌کس نیست که بتواند کسی را که خدا هدایت کرده گمراه کند. آیا خدا توانا و انتقام‌گیرنده نیست؟ (۳۷)

اگر از آن‌ها بپرسی که چه کسی آسمان‌ها و زمین را خلق کرده، حتماً می‌گویند خدا. بگو: نظر شما چیست؟ اگر خدا بخواهد ضرری به من بزند، آیا کسانی که غیر از خدا می‌خوانید، می‌توانند جلوی ضرر او را بگیرند؟ یا اگر بخواهد رحمتی به من برساند، آن‌ها می‌توانند جلوی رحمتش را بگیرند؟ بگو: خدا برای من کافی است، توکل‌کنندگان (فقط) بر او توکل می‌کنند. (۳۸)
بگو: ای قوم من، هر چه از دستتان برمی‌آید بکنید، من هم کار خودم را می‌کنم. خواهید دانست که عذاب خوارکننده سراغ چه کسی خواهد آمد و عذاب دائمی بر چه کسی نازل می‌شود. (۳۹ و ۴۰)

ما قرآن را برای هدایت مردم به حق بر تو نازل کردیم. پس هر کس که هدایت شد به نفع خودش است و کسی که گمراه شد بر ضرر خودش است، و تو وکیل آن‌ها نیستی. (۴۱)
خدا روح انسان‌ها را موقع مرگ می‌گیرد، و همین‌طور در خواب روح کسی را که نمرده می‌گیرد، و روح کسی را که موقع مرگش شده نگاه می‌دارد، و روح کسی را که مرگش نرسیده تا مدت معینی به جسم او پس می‌فرستد. در این کار نشانه‌هایی برای افرادی که فکر می‌کنند وجود دارد. (۴۲)
آیا شفیعانی غیر از خدا برای خود گرفته‌اند؟ بگو: اگر چه آن‌ها مالک هیچ چیز نباشند و عقلی هم نداشته باشند؟ (۴۳)

بگو: شفاعت بطور کامل به خدا اختصاص دارد. فرمانروایی آسمان‌ها و زمین اختصاص به خدا دارد، بعد هم پیش او برگردانده می‌شوید. (۴۴)
وقتی فقط صحبت از خدا (و نه افراد دیگری) شود، دل کسانی که ایمان به آخرت ندارند دچار نفرت می‌شود، و وقتی صحبت از افرادی غیر از خدا شود کیف می‌کنند. (۴۵)
بگو: خداوند، ای آفریننده آسمان‌ها و زمین و ای داننده غیب و آشکار، تو بین بندگان درباره آنچه که اختلاف نظر داشتند حکم می‌کنی. (۴۶)
کسانی که ظلم می‌کنند، اگر تمام چیزهایی را که در زمین وجود دارد و مانند آن را داشته باشند، حتماً آن را برای نجات از عذاب سخت روز قیامت می‌دهند، و چیزهایی برای آن‌ها روشن می‌شود که حساب آن را هم نمی‌کردند. (۴۷)

نتیجه کارهای بدی که کرده‌اند برای آن‌ها آشکار شده، و عذابی که مورد تمسخر قرار می‌دادند آن‌ها را در بر گرفته است. (۴۸)

وقتی به انسان ضرری برسد ما را به کمک می‌خواند، و وقتی او را از نعمت خودمان برخوردار کنیم، می‌گوید: این به‌خاطر علم خودم به من داده شده. این‌طور نیست، این امتحانی است، ولی بیشتر آن‌ها این را نمی‌دانند. (۴۹)

افرادی هم که قبل از آن‌ها بودند همین را می‌گفتند و کارهایی که می‌کردند فایده‌ای برای آن‌ها نداشت. (۵۰)

بنابراین نتیجه بد کارهایی که می‌کردند به آن‌ها رسید. و به کسانی از آن‌ها که ظلم می‌کردند کیفر کارهای بدی که می‌کردند خواهد رسید و جلوی آن را هم نمی‌توانند بگیرند. (۵۱)

آیا ندانسته‌اند که خدا روزی را برای هر کسی که بخواهد توسعه می‌دهد یا تنگ می‌سازد؟ در این مطلب نشانه‌هایی برای افراد باایمان وجود دارد. (۵۲)

بگو: ای بندگان من که به ضرر خودتان زیاده‌روی کرده‌اید، از رحمت خدا ناامید نشوید، چون خدا همه گناهان را می‌بخشد. او آمرزنده مهربان است. (۵۳)

به اطاعت خدا برگردید (توبه کنید) و قبل از این‌که عذاب بر شما وارد شود و کسی نتواند شما را یاری کند، تسلیم حکم و نظر خدا باشید. (۵۴)

قبل از این‌که عذاب بطور ناگهانی و بدون این‌که توجه داشته باشید سراغ شما بیاید، از بهترین چیزی که از طرف خدا برای شما نازل شده (از قرآن) پیروی کنید. (۵۵)

قبل از این‌که کسی بگوید: وای بر من، که در حضور خدا در کار خود کوتاهی کردم، من از کسانی بودم که عذاب خدا را مسخره می‌کردند. (۵۶)

یا بگوید: اگر خدا مرا هدایت می‌کرد حتماً از افراد پرهیزکار می‌شدم. (۵۷)

یا موقعی که عذاب را ببیند بگوید: اگر عمر دوباره‌ای داشته باشم از نیکوکاران می‌شوم. (۵۸)
(به او گفته خواهد شد که) آری، آیات من برای تو آمد، ولی تو منکر آن شدی و تکبر داشتی و منکر بودی. (۵۹)

روز قیامت می‌بینی که صورت کسانی که از قول خدا دروغ گفتند سیاه است. آیا در جهنم برای افراد متکبر جا نیست؟ (۶۰)

خدا افراد پرهیزکار را به علت کارهایی که موجب رستگاری آن‌ها شد نجات می‌دهد. بدی به آن‌ها نمی‌رسد و غصه‌ای نمی‌خورند. (۶۱)

خدا خالق و وکیل هر چیز است. (۶۲)

خزانه‌های آسمان‌ها و زمین مال او است. و کسانی که منکر آیات خدا شدند ضرر کرده‌اند. (۶۳)
بگو: ای افراد نادان، آیا به من دستور می‌دهید که غیر خدا را بندگی کنم؟ (۶۴)

به تو و کسانی که قبل از تو بودند وحی شد که اگر شرك بیاوری عملت از بین می‌رود و از زیانکاران خواهی بود. (۶۵)

فقط خدا را بندگی کن و از سپاسگزاران باش. (۶۶)

خدا را آنطور که سزاوار او است، نشناختند. در صورتی که روز قیامت تمام زمین در قبضه قدرت او است، و آسمان‌ها در دستش پیچیده است. خدا پاک و بالاتر از چیزهایی است که شريك او می‌سازند. (۶۷)

و در صور دمیده می‌شود، و تمام کسانی‌که در آسمان‌ها و زمین هستند بیهوش می‌شوند، مگر کسانی‌که خدا بخواهد. آنگاه بار دیگر در صور دمیده می‌شود، ناگهان همه بلند می‌شوند و نگاه می‌کنند. (۶۸)

و زمین به نور خداوندش روشن می‌شود، و نامه اعمال نهاده می‌شود، و پیغمبران و شاهد‌ها را می‌آورند، و بین آن‌ها به حق قضاوت شده و به آن‌ها ظلمی نمی‌شود. (۶۹)

و به هر کسی پاداش و جزای اعمالش بطور کامل داده می‌شود. و خدا کارهایی را که می‌کنند بهتر می‌داند. (۷۰)

و افراد بی‌ایمان دسته‌دسته به‌طرف جهنم رانده می‌شوند، تا وقتی که به جهنم برسند. در‌های جهنم باز می‌شود و نگهبان‌های آن به آن‌ها می‌گویند: آیا پیغمبرانی از خودتان پیش شما نیامدند که آیات خداوندتان را برای شما بخوانند و شما را از چنین روزی بترسانند؟ می‌گویند: آری، آمدند ولی کلمه عذاب بر منکران مقرر شده. (۷۱)

به آن‌ها گفته می‌شود که از در‌های جهنم وارد شوید و همیشه در آن باشید. جای افراد متکبر بد جایی است. (۷۲)

و کسانی‌که از نافرمانی و عذاب خداوندشان ترسیدند، دسته‌دسته به‌طرف بهشت برده می‌شوند، تا وقتی که به آن برسند و در‌های بهشت باز شود. نگهبانان بهشت به آن‌ها می‌گویند: سلام بر شما، خوش آمدید، وارد شوید و همیشه در آن باشید. (۷۳)

اهل بهشت می‌گویند: ستایش فقط اختصاص به خدا دارد که وعده خودش را برای ما ثابت کرد و زمین را به ما ارث داد، و در هر جای بهشت که بخواهیم جا می‌گیریم. پاداش عمل‌کنندگان چقدر خوب است. (۷۴)

و فرشتگان را می‌بینی که دور عرش جمع شده‌اند و با ستایش، خداوندشان را بزرگ می‌شمارند. بین آن‌ها به حق داوری می‌شود و گفته می‌شود که ستایش و بزرگداشت فقط اختصاص به (خداوند) صاحب‌اختیار جهانیان دارد. (۷۵)